

השיעור הגדול בעולם שנת הלימודים תשפ"א

יחידת הוראה כיתות ג'-ד'

תוכן עניינים

עמודים	נושא
6 – 3	מבוא למורה
7	יחידת הוראה לכיתות ז' – ט'
8	הנחיות להעברת תוצרים
9	הסבר לפעילות לתלמידים
12 – 10	שיעור ראשון – על השוויון
15 – 13	שיעור שני – שוויון מגדרי
17 – 16	שיעור שלישי – נוקטים פעולה
18	תיאורי מקרה לדיון וניתוח
19	הידעת – ציטוטים נבחרים
21 – 20	חומרי למידה נוספים
24 – 22	נספחים

מבוא

רקע למורה

מה הם היעדים הבינלאומיים של האו"ם (SDGs)?

היעדים הבינלאומיים הם סדרה של 17 יעדים שהאו"ם החליט כי חשוב שכל בני האדם יעבדו ויפעלו להשיג אותם יחד עד שנת 2030. (פירוט היעדים בנספח 1).

כל פעילות להשגת היעדים האלה תביא למימוש של נושאים מהותיים וחשובים עבור כל בני האדם, עבור כולנו – נוכל להפחית חוסר שוויון בין בני אדם, נוכל לדאוג ליחס צודק והוגן עבור כל בני האדם, נוכל להפחית עוני ומצוקה, ונוכל להגן על כדור הארץ. אם נצליח לפעול למען מימוש נושאים אלה נתקדם לעבר עולם טוב יותר עבור כל בני האדם – צעירים ומבוגרים.

השגת היעדים הגלובליים תסייע גם במימוש הזכויות של כל בני האדם – צעירים ומבוגרים. כל אחד מהיעדים עוסק באחת או במספר זכויות.

האמנה הבינלאומית של האו"ם למען זכויות הילד/ה, מגדירה זכויות ייחודיות לילדים העוסקות בצרכים הייחודיים להם. השגת יעדי האו"ם תאפשר לממש את הזכויות הללו, וליצור עולם טוב יותר בו ילדים ובני נוער יוכלו להתפתח, ללמוד ולחיות בהווה ובעתיד.

כדי להשיג את היעדים יש לרתום את המאמצים של כולנו, באמצעות למידה וייזום דרכי פעולה. עלינו לזכור שכל פעולה קטנה שנעשה יכולה לתרום למהלך עולמי גדול. לא משנה מי אתה, תלמיד או מורה, תושב/ת של מדינה כזו או אחרת, כל דבר שנעשה ישתלב יחד בתוכנית בינלאומית על מנת להפוך את העולם לטוב יותר עד שנת 2030 ומעבר לה.

למורים – הרחבה:

Sustainable Development Goals

יעדי האום להתפתחות ברת קיימא

מהו השיעור הגדול בעולם?

השיעור הגדול בעולם, הוא שיעור המתקיים בו זמנית במדינות שונות ורבות בעולם, על מנת להעלות את המודעות של אוכלוסיית העולם ומנהיגיו ליעדים הגלובליים, לסייע במימוש יעדים, ולהוביל יחד לשינוי ביישום האמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה לאור יעדים אלה. זכרו- לבחירות, החלטות ופעולות טובות יש השפעה על ילדים ובני נוער במקומות שונים בעולם.

מתי מתקיים השיעור?

השיעור הגדול בעולם מתקיים זו השנה השישית ברחבי העולם.

בישראל הוא יתחיל ביום א', ו' כסלו התשפ"א, 22 נובמבר, 2020.

על השיעור הגדול בישראל

השיעור הגדול בישראל יעסוק בשנת הלימודים תשפ"א בשני יעדים מתוך 17 היעדים של האו"ם – **יעד 5 בדבר שוויון מגדרי ויעד 10 בדבר צמצום אי שוויון**. השיעור יתקיים בבתי ספר יסודיים ועל יסודיים בכל רחבי הארץ, ולצורך כך פותחו מערכי שיעור מותאמים לשכבות גיל שונות.

הערך השנתי עוסק באחדות ומעורבות. מימוש הזכות לשוויון ואי אפליה כמוגדר בסעיף 2 באמנה לזכויות הילד/ה, הוא מרכזי ביישום האחדות החברתית. אחדות זו אין משמעה אחדות וזהות אלא בניית מארג של מערכות יחסים המקרבות בינינו לאחרים, שונים מאיתנו, ויוצרות תשתית לחוסן חברתי המכיל מגוון רחב של זהויות, דעות, תפיסות עולם,

דרכי חיים, תרבויות ואפיונים אחרים. תחושת השייכות הנלווית לחוסן החברתי תוך מימוש עקרון השוויון, היא אחד המניעים להעמקת המעורבות והאכפתיות של השותפים - צעירים ומבוגרים - בעשייה החברתית המשותפת.

משרד החינוך יעביר ליוניסף ולאו"ם דיווח על היקף המשתתפים בשיעור הגדול במערכת החינוך בישראל, וישלח דוגמאות מהעשייה בבתי הספר.

יעד 5 – הבטחת שוויון מגדרי

- ביטול כל צורות ההפליה כנגד נשים ובנות בכל מקום.
- ביטול כל צורות האלימות כנגד בנות ונשים, כולל סחר בנשים וצורות אחרות של ניצול.
- ביטול כל המסורות והמנהגים שעלולים לגרום לנזק בבריאות הגופנית, הנפשית והמינית של בנות ונשים.
- עידוד בנות ונשים להשיג הזדמנויות שוות להישמע ולקבל הזדמנויות אמיתיות להשתתף במרחבים – הפוליטי, הכלכלי והציבורי.
- קידום מדיניות וחוקים המבטיחים שוויון מגדרי.
- ביטול כל צורות ההפליה כנגד כל הבנות והנשים בכל מקום.

יעד 10 – צמצום אי שוויון

- מתן תמיכה וגישה לאנשים החיים בעוני לשם צמיחה כלכלית מהירה וברת קיימא.
- הבטחת קיומם של מדיניות וחוקים שאינם מפלים אף קבוצה אלא קשובים לצרכי האנשים ודבריהם של אלה אשר מושפעים מהם.
- הבטחת חוקים ותוכניות חברתיות המגנים על אנשים פגיעים ומוחלשים. לדוגמה, כאשר קובעים מכסות במפלגה, נשים, ילידים ובני מיעוטים, אנשים עם מוגבלויות וצעירים גם צריכים להיכלל.
- מתן אפשרות לאנשים העוברים לגור במדינה אחרת ליהנות מהחוקים המגנים עליהם.

שני יעדים אלה באים לידי ביטוי גם באמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה כפי שנכתב בסעיף 2 – "המדינות החברות מבטיחות לשמור על זכויות הילדים שבתחומה, ללא הפליה וללא קשר לגזע, צבע עור, מין, שפה, דת, השקפה פוליטית, מוצא לאומי, אתני או חברתי, רכוש, נכות, לידה או כל סיבה אחרת הקשורה לילד ולהוריו." **החינוך לשוויון ואיסור הפליה** כולל על רקע מגדרי בא למלא אחר הוראות האמנה הבינלאומית בסעיפים נוספים כגון: 8, 13, 16, 22, 23, 29, 30 ו-42. מימוש יעדים 5 ו-10 יקדמו יישום והטמעה של הזכויות המנויות לעיל.

דברי הסבר בערבית לשיעור הגדול בעולם

<https://vimeo.com/175801219>

דברי הסבר באנגלית לשיעור הגדול בעולם

<https://vimeo.com/144354623>

<https://vimeo.com/178872222>

יחידת הוראה לכיתות ג'-ד'

נושא הפעילות:

למידה של יעד 5 – הבטחת שוויון מגדרי ויעד 10 – צמצום אי שוויון, לקידום המימוש של זכויות ילדים לאור האמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה.

מהלך הפעילות

שלב בפעילות	מתודה	פירוט
הסבר על היעדים ועל הפעילות	שימוש בכרזה	<ul style="list-style-type: none"> מסבירים על יעדי האו"ם לשנת 2030 מלמדים את עקרונות האמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה מעבירים לתלמידים ברשת- את פנקס זכויות הילד/ה ומשוחחים על הערכים בו. מסבירים כיצד זה קשור לילדים בעולם ולזכויות ילדים בדורות הבאים מסבירים מהו השיעור הגדול בעולם ומה התפקיד שלנו במהלך השיעורים
שיעור ראשון – על השוויון	שימוש בסרטון או בשיר תרגיל עמדות	<ul style="list-style-type: none"> מקרינים סרטון אנימציה קצר, ומקיימים דיון סביב תכני הסרטון רושמים על הלוח אפיונים שיכולים לגרום לאי שוויון בסביבה הקרובה שלנו (גובה, משקל, צבע עור, מגבלה וכדומה) מבקשים מהתלמידים להביע דעתם בנוגע לשוויון או הפליה שיכולים לנבוע מכל אחד מאפיונים אלה להרחבה: ניתן לדון בשיר: ילד של לאט שכתבה שלומית כהן אסיף, כ"כ גם בסיפורי מקרה המפורטים בהמשך ובציטוטים נוספים
שיעור שני – על שוויון מגדרי	שימוש בסרטונים	<ul style="list-style-type: none"> מקרינים שני סרטונים קצרים, ומקיימים דיון סביב תכני הסרטונים. ניתן להיעזר בשיח על הסרטונים ב"פרח של הלגה"-כלי לניתוח חזותי
הכנת תוצרים	יצירה/ כתיבת סלוגנים	<ul style="list-style-type: none"> מבקשים מהתלמידים להכין תוצר פיזי או דיגיטלי לצורך העלאת המודעות בארץ ובעולם לנושא צמצום האי שוויון והבטחת שוויון מגדרי שליחת התוצרים למורים. בית הספר ישלח במרוכז ולאחר קבלת אישור הורים תוצרים למשרד החינוך.
סיכום השיעור		<ul style="list-style-type: none"> מבקשים מהתלמידים לסכם במשפט אחד – מה למדתי בשיעור הזה?
הצעה להמשך פעילות – דיוני דילמה	רשימת דילמות	<ul style="list-style-type: none"> דיוני דילמה במצבים ואירועים העוסקים במצבי שוויון ואפליה על רקע מגדר, לאור השאלות המוצעות בפעילויות לעיל

הנחיות להעברת תוצרים:

1. תוצרי התלמידים יועלו על ידי המורים בתי הספר לדרך אירוע בפייסבוק משרד החינוך

השיעור הגדול - דף פייסבוק ייעודי

2. תוצרים נבחרים ישלחו בהמשך ליוניסקף ו/או לאו"ם.
3. יש להקפיד בשמירת זכויות יוצרים בתוצרים הנשלחים (תמונות, קטעי מוסיקה, צילומים). למידע והנחיות נוספות בענן החינוכי:

http://sites.education.gov.il/cloud/home/Digital_Content/Pages/copyrights.aspx

4. יש לוודא כי כל ההורים של התלמידים ששלחו תוצרים, חתמו על אישור העלאת תוצרים למרחב הדיגיטלי.
5. בתוצרים הנשלחים ניתן לציין את שם בית הספר ושמות הכיתות. יש להימנע מהוספת שם מלא של התלמידים.
6. יש לשלוח את התוצרים בצירוף טופס אישור פרסום של בית הספר (נספח 3).
7. את התוצרים יש להעלות לדרך הפייסבוק הייעודי של משרד החינוך עד

לתאריך – 25 דצמבר, 2020

הסבר על הפעילות לתלמידים:

(למורה – רצ"ב **בנספח 2** כרזה המציגה את יעדי האו"ם).

האו"ם החליט על 17 יעדים שחשוב כי כל בני האדם גם צעירים וגם מבוגרים ילמדו עליהם ויפעלו ביחד כדי להשיג אותם עד שנת 2030 (בעוד 9 שנים).

היעדים האלה חשובים לצורך מימוש זכויות של ילדים על פי האמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה של האו"ם. כל אחד מהיעדים עוסק בזכויות שונות שמשקפים צרכים ייחודיים של ילדים. **למשל יעדים 5 ו-10 עוסקים בשוויון ואי הפליה בין בני אדם.**

כדי להשיג את היעדים ולממש את הזכויות חשוב שכולנו נפעל ביחד. אם נעשה את זה נוכל להפחית חוסר שוויון בין אנשים, לשפר את החיים שלהם וגם להגן על הסביבה ועל כדור הארץ. כך נבנה עולם טוב יותר עבור כל בני האדם – צעירים ומבוגרים.

השיעור שבו אתם משתתפים נקרא השיעור הגדול בעולם. הוא מתקיים במדינות רבות בעולם במקביל, ומשתתפים בו ילדים ובני נוער. כל אחד ואחת מכם המשתתפים בשיעור תורמים באופן ישיר למימוש זכויות של ילדים ובני נוער באמצעות השגת היעדים הבינלאומיים. כל פעולה שתציעו ותעשו יכולה להשפיע על צעירים ומבוגרים במקום כלשהו.

בשיעור שלכם תעסקו ביעד 5 – הבטחת שוויון מגדרי וביעד 10 – הפחתת אי שוויון. באמנה הבינלאומית לזכויות הילד/ה נכתב בסעיף 2 – "המדינות החברות מבטיחות לשמור על זכויות הילדים שבתחומה, ללא הפליה וללא קשר לגזע, צבע, עור, מין, שפה, דת, השקפה פוליטית, מוצא לאומי, אתני או חברתי, רכוש, נכות, לידה או כל סיבה אחרת הקשורה לילד ולהוריו."

חוק זכויות התלמיד אוסר על הפליה בסעיף 5: "רשות חינוך מקומית, מוסד חינוך או אדם הפועל מטעמם, לא יפלו תלמיד מטעמים עדתיים, מטעמים של ארץ מוצא מטעמים של רקע חברתי-כלכלי, מטעמים של נטייה מינית או זהות מגדרית, או מטעמים של השקפה פוליטית, בין של הילד ובין של הוריו"

שיעור ראשון – על השוויון

1. מקרינים את הסרטון הנמצא בקישור הבא :

<https://www.youtube.com/watch?v=yzl0uqqkpkKU>

סרטון אנימציה קצר המציג את רעיון ההפליה והדרך לפתרון- כולנו שייכים

לעולם אחד

[כלי לניתוח טקסט חזותי :](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Zchuyot/LomdimZchuyot/Hafalot/HaperachShelHelga.htm)

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Zchuyot/LomdimZchuyot/Hafalot/HaperachShelHelga.htm>

2. שואלים את התלמידים :

- מה הרגשתם כשצפיתם בסרט?
- מדוע כל הצורות מצליחות להיכנס?
- מדוע הצורה האחרונה לא מצליחה להיכנס?
- מה מאפשר לצורה האחרונה להיכנס לבסוף?
- מדוע לדעתכם הסרט מסתיים בצילום של כדור הארץ?
- האם אתם יכולים לתת דוגמה למקרה דומה לסרט שקרה לכם או לחברים שלכם?
- מה השם שהייתם נותנים לסרט שיתאר אותו בצורה הטובה ביותר?

3. מציגים בפני התלמידים הסברים לזכות לשוויון ולאפליה.

מהי אפליה?

אפליה היא מונח סוציולוגי המציין הבדלה בין קבוצות חברתיות שונות, קטגוריות חברתיות או פרטים שונים, הבדלה המעניקה לקבוצה, קטגוריה או פרט מסוימים יתרונות או חסרונות יחסיים בהתייחסות אליהם, מבלי שתהיה הצדקה עניינית לכך.

אפליה עשויה להיות על בסיסים שונים (כגון מין, גזע, לאום ועוד) וליתרונות או לחסרונות הנובעים ממנה עשויים להיות ביטויים שונים (כלכליים, פוליטיים וכו').

מהי הזכות לשוויון?

כל בני האדם שווים זה לזה ואין להפלות בין בני אדם- מתן יחס שווה לכל בני האדם – מבלי להפלות ביניהם. הזכות לשוויון מבוססת על כך שכל בני האדם שווים זה לזה, כלומר: אין אנשים שהם שווים יותר מאחרים. זכות זאת היא זכות בסיסית בחברה דמוקרטית.

מתוך הוויקיפדיה

4. מקרינים את הסרטון שוב, ושואלים:

- האם אתם מזהים בסרט דוגמאות לשוויון או לאפליה? הציגו דוגמה והסבירו את דעתכם.

תרגיל עמדות

5. רושמים על הלוח אפיונים המצביעים על שוני שיכולים לגרום לאי שוויון בין אנשים בסביבה הקרובה שלנו:

- גובה
- משקל
- צבע עור
- מבטא
- מספר נעליים
- צבע שיער
- אורך שיער
- לבוש
- צבע עיניים
- מין
- גיל

6. מבקשים מהתלמידים לציין אילו אפיונים מתוך הרשימה יכולים לגרום לאי שוויון בין ילדים בבית הספר/כיתה/שכונה וכדומה.

7. מציגים בפני התלמידים את סעיף 2 באמנה הבינלאומית לזכויות הילד המתייחס לזכות לשוויון ואי הפליה של ילדים - "המדינות החברות ינקטו בכל האמצעים המתאימים להבטיח כי הילד מוגן מפני כל צורה של הפליה או ענישה על יסוד

מעמדם, פעילויותיהם, השקפותיהם, או אמונותיהם של הורי הילד, אפטרופסיו

החוקיים, או בני משפחתו". דנים עם התלמידים במשמעות סעיף זה –

- למה לילדים יש זכויות מיוחדות (נוספות על אלו של המבוגרים) ?
- למה הכניסו לאמנה לזכויות הילד את הזכות לאי הפליה?
- הביאו דוגמאות להפליה בין ילדים שנתקלתם בה.
- מהי האחריות האישית והמשותפת של כל אחת ואחד מכם לדאוג לכך שזכות זו תתממש?

שיעור שני – שוויון מגדרי

למורה: יש להפעיל שיקול דעת בהתאמת החומרים שבשיעור לתרבות בית הספר ולאוכלוסייתו.

לעזרתכן בצפייה בסרטונים הבאים

[הפרח של הלגה - כלי לניתוח טקסט חזותי](#)

מקרינים את הסרטון הנמצא בקישור הבא:

https://www.youtube.com/watch?v=G7l6crlMOrw&feature=em-share_video_user

הסרטון מציג שוויון הזדמנויות בין המינים המתבטא בבחירות אישיות של כל אחד ואחת יש להקרין את הסרטון פעמיים: פעם אחת - צפייה בסרט בשלמותו ופעם שנייה – צפייה מונחית.

1. שואלים את התלמידים/ות:

- מה קורה בסרטון?
- אילו רגשות עלו בכם בזמן הצפייה בסרטון? מה אהבתם? האם היה בו משהו שהכעיס אתכם?
- מה נראה לכם אמיתי בסרטון?
- מה הוא המסר העיקרי של הסרטון?
- האם יש לכם דוגמאות למקרים דומים?
- איזה שם הייתם נותנים לסרטון?

הערה לשיעור בזום: כל תלמיד ותלמידה יחליפו את שמם בשם שהציעו לסרטון. כך תתקבל רשימת ההצעות לשם סרט ב"רשימת המשתתפים".

1. מהו (אי) שוויון מגדרי?

[מקרינים את הסרטון שבקישור הבא](#)

יש להקרין את הסרטון פעמיים: פעם אחת - צפייה בסרט בשלמותו ופעם שנייה - צפייה מונחית.

- איפה ריילי נמצאת?
- מה, לדעתכם, היא מרגישה?
- מדוע ריילי מרגישה כך?
- מה הטענה העיקרית שלה?
- אחרי הצפייה בשני הסרטונים: באיזו חברה הייתם רוצים לחיות מבין שתי החברות שהסרטונים מבטאים?

2. מי שמעצב את החברה שבה אנו חיים הם בני אדם, ולהם תכונות שונות המרכיבות אותם. ילדי ההווה הם מעצבי המחר. לפיכך כדאי להתחיל לשאול שאלות לגבי התכונות המרכיבות אותנו: האם יש תכונות האופייניות לבנים בלבד ולבנות בלבד?

- א. לפנינו [רולטת תכונות](#) (לצורך הפעלה יש ללחוץ על הרולטה)
- ב. מתחלקים לקבוצות עבודה. בקבוצה מסובבים את הגלגל 5 פעמים.
- ג. בהתאמה לתכונות שיצאו בגלגל, על התלמידים/ות לבנות דמות שכוללת את הפרטים הבאים: שם, גיל, מין, מקצוע, תחביבים, חלומות.
- ד. את הדמויות ניתן להעלות למצגת משותפת.

3. דיון

- מדוע יצרתם/ן דמות זו?
- איזו תכונה הייתה הכי דומיננטית בבחירה שלכם?
- האם תכונה זו מתאימה רק לבנים או רק לבנות?
- האם יכולתם/ן לבנות את הדמויות אחרת? כיצד?
- מה ניתן ללמוד מכך לגבי התכונות שלנו?

4. האם יש תכונות שמתאימות רק לבנים או רק לבנות?

כתבו את עמדתכם (5-6 שורות) לגבי שאלה זו ונמקו אותה.

לשם בירור העמדה אפשר להיעזר בפרקטיקה תרגילי עמדות

5. מה האחריות האישית של כל אחד ואחת מאתנו ומה אחריותנו כשותפים לחברה ולמדינה בה אנו חיים ביצירת שוויון בין המינים. תנו דוגמאות לסיפורי אירוע קצרים.

שיעור שלישי – נוקטים פעולה

בשיעורים הקודמים עסקתם בהיבטים שונים של מימוש הזכות לשוויון ואי אפליה כמוגדר בסעיף 2 באמנה לזכויות הילד/ה, מתוך הכרה בחשיבותה של האחדות החברתית.

בשיעור זה המטרה היא להעמיק את המעורבות והאכפתיות של התלמידים למען עשייה חברתית משותפת בנושא שוויון מגדרי באמצעות פעולה להעלאת המודעות בארץ ובעולם לחשיבות השוויון בין המינים.

1. התלמידים יבחרו נושא אחד שעליו ירצו לקיים פעילות הסברה, מתוך רשימת הנושאים הבאים:

ביטול כל צורות ההפליה כנגד נשים ובנות בכל מקום.
ביטול כל צורות האלימות כנגד בנות ונשים, כולל סחר בנשים וצורות אחרות של ניצול.
ביטול כל המסורות והמנהגים שעלולים לגרום לנזק בבריאות הגופנית, הנפשית והמינית של בנות ונשים.
עידוד בנות ונשים להשיג הזדמנויות שוות להישמע ולקבל הזדמנויות אמיתיות להשתתף במרחבים – הפוליטי, הכלכלי והציבורי.
קידום מדיניות וחוקים המבטיחים שוויון מגדרי.
אמנם האו"ם מתייחס לאפליה כנגד ילדות ונשים, אך הפער בין המינים פוגע אף בילדים ובגברים.

2. התלמידים יבחרו את קהל היעד לפעילות ההסברה המתוכננת שלהם: נציגי ציבור, תלמידים, הורים, כלל בית הספר, קהילה, יישוב, בעלי תפקידים, קהל רחב.

3. התלמידים יבחרו פעולה/שיטת הסברה:

- סלוגן/כרזה שיפורסם ב... (רצ"ב עמוד מעוצב בנספח 3)
- סרטון טיק טוק שיופץ ל...
- סדרת תמונות שתייצג... ותפורסם ב..
- מכתב ל...
- כתיבת תסריט וצילום סרטון או הצגה ביחס לזכות
- יצירת סרטון הרצאת TED
- כתיבת שיר בנוגע לשוויון

- ביצוע סקרים וראיונות עם תלמידים ותלמידות.
- הפקת אירוע קהילתי או עירוני (בזום) למען שוויון מגדרי בקרב ילדים בבתי הספר, שבו התלמידים יוצרים את תוכן האירוע.
- החתמה על עצומה.

כל התוצרים והמיזמים יועלו בדף הפייסבוק הייעודי של התוכנית.

4. ביחידות ההוראה מקוונות ניתן למצוא הצעות נוספות לתוצרים ופעילויות דיגיטליות.

סיכום השיעור הגדול

5. מה למדת חדש בשיעור הזה? (חשוב לבקש מהתלמידים לנסח את התובנה או המסקנה שלהם במשפט)
- רישמו את כל המסקנות והתובנות על בריסטול צבעוני או כל משטח כתיבה אחר. ניתן לכתוב כל היגד עם שם התלמיד/ה שהציע אותו. במהלך השנה אפשר לחזור אל ההיגדים, ולברר את האופנים בהם התייחסנו לתובנות אלו.
- לחלופין, ניתן לעשות שימוש בכלי דיגיטלי כגון Padlet לאיסוף המסקנות. לשמור אותן, ולקיים עליו שיעור נוסף בהמשך השנה כמוצע לעיל.

הצעות להמשך פעילות - דיוני דילמה

שאלות מנחות לשיח:

1. הסבירו באיזה נושא או דילמה עוסק הסיפור שבחרתם.
2. האם בסיפור יש ביטוי לשוויון בין בנים ובנות?
3. האם ניתן לומר שהסיפור מתאר מצב של אפליה? הסבירו את דעתכם.
4. אם הייתם מעורבים בסיפור, כיצד הייתם מתנהגים?

אירועי דילמה

- בביה"ס נפתח חוג מחול לכיתות ג'-ד'. יואב מתעניין בחוג זה. כאשר בא למזכירות להירשם, נאמר לו שהחוג אינו מיועד לו....
- כולם נרגשים לקראת הטיול השנתי. המורה ביקשה מהתלמידים ומהתלמידות להכין רשימת תורנויות: בנים – אחראי ג'ריקנים, בנות – אחראיות על ניקיון האוטובוס.
- בסיוור בעיר העתיקה בירושלים, המורה ביקש עזרה בתכנון המסלול ובניווט. מיכל התנדבה....
- בשיעורי האמנות המורה מראה בעיקר עבודות של בנות. רוני כועס, כי יוצא שהמורה מראה את העבודה שלו לעתים רחוקות....
- הבנים בכיתה משחקים כדורסל וליבי רוצה לשחק איתם. הם אינם מסכימים ואומרים לה שתשחק עם הבנות. האם הבנים מתייחסים לבנות בצורה שוויונית?
- הבנות בבית הספר ביקשו חלוקה חדשה של מגרשי הספורט בהפסקות בית הספר. הם הודיעו שגם הן צריכות מרחב למשחק. הבנים טענו שמשחקי הבנות אינם דורשים את המגרשים ה"טובים" ושהם רוצים לשחק במשך כל השבוע. מה תהיה החלטה שוויונית?
- אבא של גיל הוא גנן בגן ילדים. המורה מבקשת הורים שיגיעו לספר על מקצועם. תורו של גיל הגיע....
- לקראת תכנית "מנהיגות" המורה למקרא קישטה את הכיתה בדמויות בולטות מהתנ"ך. נועה ויובל העירו את תשומת לבה לכך שכל הדמויות הן גברים ויש גם גיבורות.....

הידעת?

כבר בתנ"ך אנו מוצאים התייחסות לעקרון השוויון, בפסוק "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ... זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם" (בראשית א כ"ז) המדגיש כי כל בני האדם נבראו בצלם אלוהים, ורבים מפרשים אותו כמצביע על שוויון בין בני-האדם.

השוויון שאנו שואפים אליו הוא שוויון הזכויות וההזדמנויות, אשר נובע מהעובדה שכל בני-האדם שווים במהותם כבני אנוש.

ציטטות בנושא שיוון/שוניות:

" כשם שאין שני פרצופים שווים, כך אין שתי דעות שוות. "

הרבי מקוצק

"אין לך שני אילנות שווים,
שני עלים שווים,
ועל אחת כמה וכמה
בני אדם שווים זה לזה."
י. ל. פרץ

"כל היצורים התבוניים
נולדו לא-שווים.
החברה המוצלחת ביותר מספקת
לכל אחד הזדמנות שווה
לצוף ברמתו הוא."
פרנק הרברט

"כל בן אדם הוא צבע שונה
וביחד
העולם צבעוני."
נופר ראש

"דרכו אינה דרכי ודרכי אינה דרכו, אבל שנינו הולכים בעקבות הייעוד שלנו
ועל כן אני מכבד אותו."
פאולו קאולו

"מעולם לא היו ולא יהיו,
מששת ימי בראשית עד הסוף,
שני רגעים שווים ושני בני אדם שווים,
שאם כן, השני למה!"
מנחם מנדל מוויטבסק

חומרי למידה נוספים:

שוויון בין המינים

- [פרקטיקה: הוראה רגישת מגדר](#)
- [יחידת למידה מקוונת – אי שוויון בין המינים בחינוך](#)
- [יחידת למידה מקוונת – כלים יישומיים בכיתה](#)
- [עקרונות השוויון המגדרי במוסד החינוכי - עברית / ערבית](#)
- [מלאכה יוספזאי](#)
- [דברי הסבר בשפה ידידותית לאמנת האו"ם לזכויות ילדים](#)
- [ברזות אמנת האו"ם לזכויות ילדים בשפה ידידותית - מيثاق الأمم المتحدة لحقوق الطفل حول اللغة الملائمة للأطفال](#)

בשבילי הזכויות – אחריות אזרחית

עברית –

<https://cms.education.gov.il/NR/ronlyres/A70F5F44-7D89-4F62-B21F-74B6948147B6/209509/BishvileiHazchuyotAchrayutEzrachitHeb.pdf>

ערבית –

<https://cms.education.gov.il/NR/ronlyres/A70F5F44-7D89-4F62-B21F-74B6948147B6/209508/BishvileiHazchuyotAchrayutEzrachitAr.pdf>

האחר הוא אני

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Zchuyot/LomdimZchuyot/Acher/>

סרטים מומלצים:

הסרטון: "טיפה שונה" שיצרו תלמידים (10 דקות)

<https://www.youtube.com/watch?v=Egindl0VjNo>

אמיצה, 2012, חברת פיקסאר, במאים: ברנדה צ'פמן, מארק אנדרוס

משפחת גיבורי על 2, 2018, פיקסאר ודיסני, במאי: בראד בירד

פלונטר, 2010, במאים: ביירון הווארד, ניתן גרנו

מואנה, 2016, במאים: רון קלמנטס, ג'ון מסקר

שחקי אותה כמו בקהאם, 2002, במאי: גורינדר צ'דהא

ספרים מומלצים:

1. אטלס יהודה ומשאלי יעל (2000) כל אחד והמשפחה שלו הוצאת רואים אור.
2. אבירמה גולן (2018). **אנה טיכו**, הוצאת צלטנר (הישראליות, סדרה היסטורית נשית)
3. ברוך מירי (2001) **אל תנשקי את הצפרדע** הוצאת משכל
4. הראבן גייל (1994) **אגדה חדשה** הוצאת עם עובד
5. זרחי נורית (1982) **הילדה רובין הוד** ספרית פועלים, תל אביב
6. זוהר אביב (2011). **יד הפלא 7 על רגל אחת**. הוצאת מודן
7. זוהר אביב (2012). **יד הפלא 10 חבר אמת**. הוצאת מודן
8. יוספזאי מלאלה ולמב כריסטינה (2014). **אני מלאלה**. הוצאת כנרת
9. לימור טלמור (2010). **משפחות משפחות מיליון לפחות**, הוצאת רימונים
10. סמדר שיר (2005). **גלי ומועדון המקובלים**. הוצאת ידיעות ספרים
11. סמדר שיר (2009). **גלי במשימת הישרדות**. הוצאת ידיעות ספרים
12. שלומית כהן אסיף (2017). **רחוב ללא שם**, ספרית הפועלים

נספח 1

נספח 2

טופס – אישור פרסום במרחב השיתופי באתר משרד החינוך ובאתרי יוניסקף והאו"ם

שם בית הספר _____

שם היישוב _____

שם מנהלת בית ספר _____

פרטים ליצירת קשר _____

מספר התלמידים והכיתות אשר בהן התקיימה הפעילות המוצעת (מידע זה ללא פירוט שמי יועבר לאו"ם על ידי יוניסקף ישראל)

אישור פרסום

אנא חתמו על האישור הרצ"ב:

אני _____ מנהל/ת בית ספר _____ סמל מוסד _____ במחוז _____ מאשר/ת לפרסום תוצרים של פעילות שנעשתה בבית הספר במסגרת השיעור הגדול בעולם.

הריני לאשר כי נמצאים ברשותי אישורים של כל התלמידים היוצרים והוריהם לפרסום התוצרים שלהם על פי המפורט לעיל ובכפוף להנחיות חוזר מנכ"ל.

הריני לאשר כי ידוע לי שהפרסום ייעשה על ידי משרד החינוך ויוניסקף תוך ציון שם בית הספר.

חתימת מנהל/ת

שם המנהל/ת

נספח 3 – הצעה לסלוגן

בעולם טוב יותר (In a better world) ...

השיעור הגדול ביותר בעולם, למען עולם טוב יותר.
נובמבר 2020 ביוזמת הקרן הישראלית למען יוניסקף
ובחסות משרד החינוך, הפיקוח הארצי על זכויות תלמידים.

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development